

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Wojciech Kutyła

KAP – 4100-12-01/2013
P/13/012

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli — P/13 /012 - Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 84 Środki Własne Unii Europejskiej

Jednostka przeprowadzająca kontrolę — Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Kontroler — Małgorzata Humel-Maciewiczak, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 85432 z dnia 18 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

Jednostka kontrolowana — Ministerstw Finansów, Warszawa, ul. Świętokrzyska 12

Kierownik jednostki kontrolowanej — **Jan Vincent – Rostowski**, Minister Finansów

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia[1] pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2012 roku w części 84 Środki Własne Unii Europejskiej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 100% wydatków zrealizowanych w części 84 oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Wydatki zostały zaplanowane rzetelnie oraz zrealizowane w sposób celowy. Księgi rachunkowe prowadzone były prawidłowo, a sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Powyższą ocenę uzasadnia także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych oraz fakt, że Minister Finansów sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu zgodnie z art. 175 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[2] (*ufp*).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wydatki budżetowe

Opis stanu prawnego

Polska odprowadza do budżetu ogólnego Unii Europejskiej, w ramach tzw. „systemu środków własnych UE", składkę obliczoną zgodnie z metodologią Unii Europejskiej. Obecny system środków własnych jest wynikiem kolejnych modyfikacji pierwotnego systemu wprowadzonego w 1970 r. Funkcjonuje on obecnie w oparciu o:

- Decyzję Rady Nr 2007/436/WE, Euratom z dnia 7 czerwca 2007 r., zastępującą Decyzję Rady Nr 2000/597/WE, Euratom z dnia 29 września 2000 r., w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot Europejskich[3]. Decyzja Rady Nr 2007/436 WE, Euratom została ratyfikowana przez Państwa Członkowskie w 2009 r., jednakże jej przepisy obowiązują z mocą wsteczną od 1 stycznia 2007 r. Stanowi

---

1 Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna; pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości; negatywna.
2 Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.
3 Dz. U.UE.L z 2007 r., Nr 163, str. 17.

ona realizację ustaleń zawartych podczas szczytu Rady Europejskiej w dniach 15-16 grudnia 2005, kiedy osiągnięto kompromis w zakresie perspektywy finansowej 2007-2013. Decyzją tą wprowadzono szereg ulg dla wybranych państw-płatników netto (m.in. redukcję stawki VAT dla Austrii, Niemiec, Niderlandów i Szwecji oraz redukcję wpłat z tytułu DNB dla Szwecji i Niderlandów), które obciążą wpłaty do budżetu UE pozostałych państw członkowskich;

- Rozporządzenie Rady (WE, Euroatom) Nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonujące decyzję Nr 2000/597/WE, Euratom w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot Europejskich[4]. Rozporządzenie to było zmieniane:
  - Rozporządzeniem Rady (WE, EURATOM) Nr 2028/2004 z dnia 16 istopada 2004 r. zmieniające rozporządzenie (WE, EURATOM) Nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonujące decyzję Nr 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot[5];
  - Rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 105/2009 dnia 26 stycznia 2009 r. zmieniającym rozporządzenie (WE, Euratom) nr 1150/2000 wykonujące decyzję 2000/597/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot[6].

Zgodnie z zapisami ww. decyzji do środków własnych UE zalicza się następujące kategorie wydatków:

- tradycyjne środki własne (ang. traditional own resources - TOR), do których wlicza się opłaty celne pobierane w odniesieniu do handlu z państwami nieczłonkowskimi na podstawie Wspólnej Taryfy Celnej oraz opłaty cukrowe nałożone na producentów cukru i izoglukozy oraz przetwórców w ramach wspólnej organizacji rynku cukru. W odniesieniu do tradycyjnych środków własnych UE państwa członkowskie odprowadzają do budżetu ogólnego UE 75% pobranych opłat, natomiast pozostałe 25% zatrzymują, jako tzw. „koszty poboru". Powyższe opłaty ujmowane są w § 8530 – *wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych* oraz w § 8540 – *wpłata z tytułu udziału w opłatach cukrowych*[7].

- wpłaty Państw Członkowskich obliczone na podstawie Dochodu Narodowego Brutto (zwane środkiem własnym z tytułu DNB) – główne źródło finansowania działalności Unii o charakterze uzupełniającym. Niepokryte potrzeby budżetowe UE dzieli się pomiędzy Państwa Członkowskie UE proporcjonalnie do udziału DNB danego Państwa Członkowskiego w DNB UE ogółem. Zgodnie z klasyfikacją wydatków budżetu państwa ujmowane są one w § 8510 – *wpłata obliczona na podstawie Dochodu Narodowego Brutto.*

- wpłaty Państw Członkowskich obliczone na podstawie podatku VAT (zwane środkiem własnym z tytułu VAT) – ich wysokość określa się przez zastosowanie jednolitej stawki, wyznaczonej przez Komisję Europejską do zharmonizowanej podstawy VAT, obliczonej przez Państwo Członkowskie w zgodzie z zasadami wspólnotowymi. Zharmonizowana podstawa VAT ograniczona jest do wysokości 50% DNB danego państwa. Wpłaty te ujmowane są w § 8520 – *wpłata obliczona, zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług.*

- rabat brytyjski - oznacza korektę brytyjskiej wpłaty do wspólnotowego budżetu UE z tytułu środka własnego VAT i DNB. Jest on finansowany przez wszystkie kraje członkowskie z zastrzeżeniem, że udział Niemiec, Niderlandów, Austrii i Szwecji został zredukowany do 25% wysokości. W klasyfikacji wydatków budżetu państwa jest on ujmowany w § 8560 – *wpłata z tytułu finansowania rabatu brytyjskiego.*

---

4 Dz. U.UE.L. z 2000 r., Nr 130, str. 1
5 Dz. U.UE.L. z 2004 r., Nr 352, str. 1
6 Dz. U.UE.L. z 2009 r., Nr 36, str. 1
7 Zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.).

– mechanizmy korekcyjne na rzecz Niderlandów i Szwecji ustalone na lata 2007-2013 w zakresie środka własnego z tytułu DNB. Wydatki ujmowane są w § 8570 – *wpłata z tytułu finansowania obniżki wkładów opartych na DNB, przyznanej Holandii i Szwecji w latach 2007-2013.*

1.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 wydatki budżetu państwa w części 84 zostały zaplanowane w wysokości 16 146 218 tys. zł, tj. w takiej samej kwocie, jaka została zgłoszona w grudniu 2011 r. przez dysponenta tej części do projektu budżetu państwa. Przy planowaniu uwzględniono wysokość polskich wpłat w ramach środków własnych UE, określonych w projekcie budżetu Unii Europejskiej na rok 2012, uzgodnionym w trakcie procedury budżetowej w listopadzie 2011 r. w kwocie 4 108 766 tys. euro, tj. 16 146 218 tys. zł. (dowód: akta kontroli str. 87-112)

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w części 84 zostały w trakcie roku zwiększone o kwotę 305 552 tys. zł (na podstawie dwóch decyzji Ministra Finansów: z 30.10.2012 r. oraz z 9.11.2012 r.) z rezerwy celowej (poz. 81) utworzonej na podstawie opinii nr 43 Komisji Finansów Publicznych z 25 października 2012 r. i przeznaczonej na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa. Konieczność zwiększenia limitu planowanych wydatków powstała w związku z niedoborem środków, który wynikał z różnic kursu PLN/EUR przyjętego na etapie planowania (3,9297 PLN/EUR) oraz zastosowanego do realizacji płatności polskiej składki (4,4580 PLN/EUR).

(dowód: akta kontroli str. 120-138)

W grudniu 2012 r. Komisja Europejska, w konsekwencji korekt budżetu UE zmniejszających polską składkę[6], dokonała zwrotu nadpłaconej składki w kwocie 641 967 tys. zł. W związku z powyższym dysponent cz. 84 dokonał korekt ww. decyzji Ministra Finansów zwiększających plan wydatków, co w konsekwencji spowodowało jego ostateczne ustalenie na poziomie przyjętym w ustawie budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 120-138; 687;350-374; 375-382)

Dwie ostatnie z przyjętych w 2012 r. korekt budżetu UE (korekta nr 5 i 6/2012) spowodowały wzrost polskiej składki z tytułu DNB o łączną kwotę 97.901 tys. euro. Równowartość tej kwoty tj. 436.442 tys. zł Polska rozliczyła, zgodnie z Rozporządzeniem 1150/2000, razem z ratą składki za styczeń 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 394-399; 643; 895-898)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia planowanie wydatków w części 84 budżetu państwa. Zgłoszone przez dysponenta części 84 wydatki zostały zaplanowane i ujęte w ustawie budżetowej na 2012 r., zgodnie z art. 125 *ufp*, w kwocie ustalonej w toku procedury budżetowej Unii Europejskiej.

---

[6] Korekta budżetu ogólnego UE nr 4/2012, płatności z tytułu korekty na rzecz państw członkowskich, które nie uczestniczą w finansowaniu szczególnego działania lub polityki UE oraz aktualizacja szacunków VAT i DNB za lata ubiegłe.

1.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

Zrealizowane w części 84 wydatki wyniosły 15 942 482 tys. zł, tj. 98,7 % planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one wyższe o 1 211 373 tys. zł, tj. o 8,2 %.

(dowód: akta kontroli str. 117)

Niższa od zakładanej realizacja wydatków części 84 w 2012 roku była konsekwencją:

- zmniejszenia poziomu wydatków UE uwzględnionych w ostatecznie przyjętym budżecie UE na 2012 r. w stosunku do kwot ujętych w projekcie budżetu przedłożonego przez Komisję Europejską (Zgodnie z projektem budżetu UE, uwzględniającym ustalenia Komitetu Koncyliacyjnego, składka dla Polski wynosiła 4 108 766 tys. euro, podczas gdy przyjęty 1 grudnia 2011 r. budżet UE przewidywał płatność na poziomie 4 060 914 tys. euro)[9];
- rozliczenia w styczniu 2012 r. skutków finansowych korekty budżetowej nr 6/2011 przyjętej 1 grudnia 2011 r.[10];
- rozliczenia nadpłaty za poprzedni rok budżetowy, uwzględnionej w budżecie korygującym nr 3/2012 przyjętym 5 lipca 2012 r.[11];
- zmniejszenia wysokości polskiej składki w ostatniej uwzględnionej w 2012 r. korekcie budżetu wynikające z rewizji szacunków tradycyjnych środków własnych, podstaw VAT i DNB, finansowania rabatu brytyjskiego oraz mechanizmu korekcyjnego przyznanego Szwecji i Niderlandom (korekta nr 4/2012)[12];
- rewizji szacunków podstaw VAT i DNB za poprzednie lata, uwzględnionej w korekcie budżetowej nr 6/2012[13].

(dowód: akta kontroli str. 113-117; 365-370)

Dysponent części na podstawie dwóch decyzji z dnia 7 i 21 grudnia 2012 r., w związku z posiadaniem w planie finansowym nadmiaru środków dokonał blokady wydatków na łączną kwotę 203 736 tys. zł (dowód: akta kontroli str. 120-121)

W wyniku kontroli wszystkich wydatków części 84 budżetu państwa stwierdzono, że Minister Finansów dokonywał wpłat rat składek należnych budżetowi Unii Europejskiej w wysokościach i terminach zgodnych z obowiązującymi przepisami.

(dowód: akta kontroli str. 139-541; 115-118; 891-893)

Podstawą do obliczenia wysokości składki z tytułu opłat celnych i cukrowych w kwocie 1 611 657 tys. zł były dane pochodzące z elektronicznego systemu ewidencji ZEFIR oraz z informacji przekazywanych Ministerstwu Finansów przez Agencję Rynku Rolnego. Podstawą do przyjęcia wysokości składki z tytułu DNB (11 192 051 tys. zł), VAT (2 301 708 tys. zł), rabatu brytyjskiego (734 007 tys. zł) oraz korekty finansowej przyznanej Holandii i Szwecji (103 005 tys. zł) były okresowe wezwania do zapłaty sporządzane przez Komisję Europejską. (dowód: akta kontroli str. 139-541)

W trakcie kontroli ustalono, że w związku ze zgłoszonymi przez Komisję Europejską w lipcu 2012 r.[14] zastrzeżeniami do kalkulacji kwoty składki z tytułu VAT w latach 2008-2010, dysponent części 84 dokonał 31 grudnia 2012 r. płatności korygującej wysokość tej składki w kwocie 2 037,5 tys. zł. Zastrzeżenia dotyczyły prawidłowości kalkulacji kwoty zwolnienia

---

9 Dz. U. UE L z 2012 r. Nr 56, str. 1;
10 Dz. U. UE L z 2012 r. Nr 20, str. 1
11 Dz. U. UE L z 2012 r. Nr 221, str. 1;
12 Dz. U. UE L z 2012 r. Nr 355, str. 1
13 Dz. U. UE L z 2013 r. Nr 57, str. 1.
14 Pismo nr BUDG/B4/RT/cp Ares(2012)905890 z 25.07.2012 r.

z podatku od usług pocztowych, którego zakres przewidziany w prawie polskim mógł być szerszy od przewidzianego w art. 132 (1)(a) Dyrektywy w sprawie VAT. Strona polska przedstawiła niezbędne kalkulacje we wrześniu 2012 r., a następnie podtrzymała swoje stanowisko o prawidłowości metody kalkulacji rekompensaty z tytułu usług pocztowych (pismo nr E3/9003/28/TOM/2012/757 z 12.11.2012 r). Wobec braku do końca roku odpowiedzi Komisji Europejskiej oraz z uwagi na groźbę zapłaty odsetek karnych dysponent części 84 postanowił dokonać płatności w kwocie wyliczonej zgodnie z metodologią przedstawioną przez Komisję. Do kalkulacji tych, w związku z faktem, iż 18 stycznia 2013 r. Komisja nie zaakceptowała wcześniej prezentowanego polskiego stanowiska, zostały wniesione oficjalne zastrzeżenia. Do zakończenia kontroli dysponent części 84 oczekiwał na ich rozpatrzenie. (dowód: akta kontroli str. 711- 736; 382-389)

W dniu 29 lutego 2012 r. z budżetu części 84 dokonano wpłaty do budżetu UE w kwocie 54 tys. zł z tytułu odsetek w związku ze stwierdzeniem przez Komisję Europejską opóźnień w wykazaniu, a w konsekwencji w udostępnianiu środków własnych Unii Europejskiej pochodzących z ceł. Naliczenia odsetek dokonano na podstawie art. 11 rozporządzenia nr 1150/2000 i było ono konsekwencją przeprowadzonej w Polsce w dniach 20-24 września 2010 r. kontroli Komisji Europejskiej.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej realizacji wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wydatkowanie środków budżetowych w części 84 budżetu państwa. Prawidłowo dokonano obliczeń wielkości kwot składek należnych budżetowi Unii Europejskiej oraz terminowo przekazywano je do Komisji Europejskiej. Formułując ocenę NIK uwzględniła podjęte przez dysponenta części 84 działania w celu wyjaśnienia prawidłowości przyjętych przez stronę polską kalkulacji kwoty składki z tytułu VAT.

2. Roczne sprawozdania budżetowe

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 dysponenta części 84 budżetu państwa:

- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb 23),

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej[15].

(dowód: akta kontroli str. 541-654)

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz wydatków w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wydatki wykazane zostały w kwocie 15 942 482 tys. zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie.
(dowód: akta kontroli str. 541-654; 642, 643)

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf). (dowód: akta kontroli str. 642-651)

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej

[15] Dz. U. Nr 20, poz. 103.

w układzie zadaniowym[16]. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-BZ1 były zgodne z zapisami po stronie Ma konta 130[17]. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu. (dowód: akta kontroli str. 655-662)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje prawidłowość rocznych sprawozdań budżetowych Rb-23 i Rb-28 oraz zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniu Rb-BZ1 z ewidencją księgową.

3. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

W zakresie obsługi części 84 budżetu państwa Ministerstwo Finansów posiadało opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Określono w nich – stosownie do standardów rachunkowości - stanowiska i zakresy obowiązków osób odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych czynności w ramach systemu rachunkowości, w tym kontroli funkcjonalnej.

(dowód: akta kontroli str. 3-112; 900-981)

Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości[18] (uor). (dowód: akta kontroli, str. 541-654)

W celu sprawdzenia spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych kontrolą objęto polecenia księgowania i dokonane na ich podstawie zapisy księgowe, obejmujące wszystkie zdarzenia gospodarcze[19], które wystąpiły w ramach realizacji wydatków w części 84 budżetu państwa. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody księgowe dokumentujące operacje gospodarcze zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych w prawidłowej wysokości oraz w okresach sprawozdawczych, w których faktycznie miały miejsce zdarzenia gospodarcze.

(dowód: akta kontroli, str. 139-540)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej prowadzenia ksiąg rachunkowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych.

---

16 Dz. U. Nr 298, poz. 1766

17 Zgodnie z przyjętymi przez jednostkę zasadami rachunkowości ostatnie znaki w strukturze opisu konta analitycznego odnoszą się do poszczególnych poziomów klasyfikacji zadaniowej.

18 Dz. U. z 2013 r., poz. 330

19 Operacjami dokonanymi w ramach części 84 były: zasilenie rachunku części 84 budżetu państwa, zaangażowanie środków publicznych, powstanie zobowiązania, dokonanie wydatku z rachunku bieżącego części 84.

4. Działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli

Opis stanu faktycznego

Dysponent części 84 budżetu państwa sprawował nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej w myśl w art. 175 ust. 1 *ufp*. W 2012 r. dysponent części dwukrotnie dokonał analizy i oceny przebiegu realizacji wydatków budżetowych w ramach nadzorowanej części. Przedmiotem ww. analiz była zgodność wydatków z planowanym przeznaczeniem, badana w kontekście zmian wprowadzanych w budżecie ogólnym Unii Europejskiej, a także zgodność dokonywanych wydatków z procedurami płatności. Ponadto Podsekretarz Stanu w MF akceptował dokumenty dotyczące posiedzeń Komitetu Doradczego ACOR ds. prognoz środków własnych UE[20], które miały miejsce w dniach 17 i 21 maja 2012 r., w tym m.in. instrukcje dla przedstawiciela Polski oraz sprawozdania z ww. posiedzeń Komitetu.
(dowód: akta kontroli, str. 68-86)

Na polecenie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w 2012 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości przekazywania środków własnych do budżetu Unii Europejskiej, obejmująca okres od stycznia 2010 r. do grudnia 2011 r., w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości. (dowód: akta kontroli, str. 675-698)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawowanego nadzoru i kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane przez dysponenta części 84 budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli.

5. Sprawozdania sporządzane w ramach systemu kontroli środków własnych Unii Europejskiej

Sprawozdania sporządzane w ramach systemu kontroli środków własnych Unii Europejskiej, tj.:

- miesięczne sprawozdania z konta „A" i kwartalne z konta „B" sporządzane na podstawie z art. 6 ust. 4a i 4b rozporządzenia Rady (WE, Euratom) Nr 1150/2000;
- sprawozdanie roczne Polskiej Administracji Celnej o działalności i wynikach kontroli za 2012 r. dotyczące systemu środków własnych Wspólnot sporządzone na podstawie art. 17 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) Nr 1150/2000;
- kwestionariusz dotyczący Dochodu Narodowego Brutto oraz raport jakości DNB sporządzone na podstawie art. 2 (2) i 2 (3) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) Nr 1287/2003 z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie harmonizacji dochodu narodowego brutto[21];

przekazywane były Komisji Europejskiej w obowiązujących terminach.
(dowód: akta kontroli, str. 663- 674; 699-710)

---

20 Uczestniczący w procesie planowania budżetu UE Komitet Doradczy ds. Środków Własnych Wspólnot Europejskich (ang. Advisory Committee on the Communities' Own Resources ACOR) działa na podstawie art. 20 Rozporządzenia Rady nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000r. wykonującego decyzję 94/728/WE Euroatom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot. Do jego zadań należy badanie szacunków środków własnych oraz rozpatrywanie problemów związanych ze stosowaniem unijnych regulacji dotyczących strony dochodowej budżetu UE. W posiedzeniach Komitetu uczestniczą przedstawiciele państw członkowskich i Komisji Europejskiej.

21 Dz. U. UE L z 2003 r. Nr 181, str. 1;

Sprawozdanie z wyliczenia podstaw środka własnego VAT[22], zamiast do 31 lipca, zostało przekazanie 12 września 2012 r., co jak wyjaśnił Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług p. Tomasz Tratkiewicz, spowodowane było koniecznością przygotowania dodatkowej kalkulacji kompensaty dot. usług pocztowych, o którą Komisja Europejska zwróciła się pismem z 25 lipca 2012 r. Wiązało się to z potrzebą przeprowadzenia analizy prawnej opisanego przez KE przypadku, przygotowania metody kalkulacji kompensaty oraz zidentyfikowania źródła niezbędnych danych, a także ich pozyskania. W ocenie NIK wskazane w wyjaśnieniach argumenty należy uznać za zasadne.

(dowód: akta kontroli, str. 849; 737-848;850-852)

Badanie prawidłowości zgłaszania do Komisji Europejskiej (w ramach systemu OWNERS) informacji o wykrytych nieprawidłowościach i nadużyciach finansowych, dotyczących tradycyjnych środków własnych Unii Europejskiej[23], które przeprowadzono na próbie 70 ze 137 spraw wykazało, że zatwierdzenia spraw w systemie OWNERS dokonywał pracownik Departamentu Służby Celnej Ministerstwa Finansów niezwłocznie po wprowadzeniu danych przez podmioty do tego upoważnione.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane przez Ministra Finansów, w zakresie opracowania i przekazania odbiorcom, sprawozdań sporządzanych w ramach systemu kontroli środków własnych Unii Europejskiej.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej pozytywne oceny poszczególnych obszarów objętych kontrolą, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

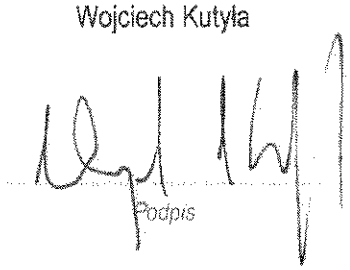
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia 8 kwietnia 2013 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Wojciech Kutyła

22 Zgodnie z art. 7 ust 1 rozporządzenia Nr 89/1553/EWG, Euratom z dnia 29 maja 1989 w sprawie ostatecznych jednolitych warunków poboru środków własnych pochodzących z podatku od wartości dodanej (Dz.U.UE.L z 1989 r., Nr 55, str. 9 ze zm.).

23 Zgłaszanie w systemie informatycznym Komisji Europejskiej OWNERS służącym do wymiany „on-line" informacji o wykrytych nieprawidłowościach i nadużyciach finansowych, dotyczących tradycyjnych środków własnych Unii Europejskiej przekraczających kwotę 10 000 EUR.